

\Hindi

Prapatti Darshana Sutrani

ప్రపత్తిదర్శనసూత్రాణి

Document Information

Text title : Prapatti Darshanam Sutrani

File name : prapattidarshanasUtrANI.itx

Category : raama, rAmAnanda, prapatti

Location : doc_raama

Author : rAmaharShaNadAsajI

Proofread by : Mrityunjay Rajkumar Pandey

Latest update : June 20, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

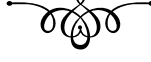
Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 20, 2024

sanskritdocuments.org

ప్రపత్తిదర్శనసూత్రాణి

- సూత్ర:- అథాతో ప్రపత్తి వ్యాఖ్యాస్యామ్ || ౧||
సత్రార్థ- అబ ప్రభుప్రపత్తి కే రహస్యార్థ కో కహా జా రహా హై |
- సూత్ర:- అజ్ఞః ప్రజ్ఞయోః మూలేచ్ఛా ఏకైవ భవతి || ౨||
సూత్రార్థ- అజ్ఞానీ ఔర జ్ఞానీ కే హృదయ కీ మూల కామనా ఏక హీ హోతీ హై |
- సూత్ర:- సా సుఖేచ్ఛా || ౩||
సూత్రార్థ- వహ హై సుఖ కీ ఇచ్ఛా |
- సూత్ర:- ఆనన్దాంశేన జాతః || ౪||
సూత్రార్థ- ఆనన్దమయ పరబ్రహ్మ కా అంశ హోనే నే అర్థాత్ ఆనన్దమయ నే ప్రకట హోనే కే కారణ |
- సూత్ర:- స కిం త్రితాపేన తపతి || ౫||
సూత్రార్థ- వహ (జీవ)కోఽం త్రితాప నే తపతా రహతా హై?
- సూత్ర:- తస్యాన్వేషణం మృగ మరీచికావత్ || ౬||
సూత్రార్థ- జీవో కే సుఖ పానే కా ప్రయాస మృగ-మరీచికావత్ భ్రమ స్వరూప హై |
- సూత్ర:- వేదార్థం మననీయమ్ || ౭||
సూత్రార్థ- వేదార్థ కా అనుసన్ధాన కరకే తదాకార హో జానా చాహిష |
- సూత్ర:- వేదార్థం కేన విజానీయాత్ || ౮||
సూత్రార్థ- వేదార్థ కిసకే ద్వారా జానా జాయ?
- సూత్ర:- ఇతిహాస పురాణాభ్యామ్ || ౯||
సూత్రార్థ- ఇతిహాస ఔర పురాణ వేదోపవృంహణ హైః అతః వేద కా అర్థ ఇన్ద్రిం నే నిశ్చయ కరనా చాహియే |
- సూత్ర:- ఉభయోర్మౌఢ్యే ఇతిహాసః ప్రబలః || ౧౦||
సూత్రార్థ- దోనోం మేం ఇతిహాస శ్రేష్ఠ రహారతా హై |
- సూత్ర:- రామాయణం మహాభారతౌ చేతిహాసద్వయమ్ || ౧౧||

సూత్రార్థ- రామాయణ ఔర మహాభారత దో ఇతిహాస హైం ।

సూత్ర- ఉభయోరనయోః రామాయణైవ శ్రేష్ఠః ॥ ౧౨॥

సూత్రార్థ- ఇన దోనోం మేం శ్రీమద్ రామాయణ శ్రేష్ఠతర హై ।

సూత్ర- రామాయణోక్తం సీతాయాః పురుషకార వైభవం ప్రసిద్ధం అతో పురుషకార సమయే కే కే గుణాః శ్రీమపేక్షితాః ॥ ౧౩॥

సూత్రార్థ- శ్రీవాల్మీకి రామాయణ మేం కహో హుఆ శ్రీసీతాజీ కా పురుషకార వైభవ ప్రసిద్ధ హై అతః జిజ్ఞాసా హోతీ హై కి పురుషకార కరనే వాలీ శ్రీసీతాజీ మేం కౌన-కౌన గుణ అపేక్షిత హోకర రహతే హైం, జినకే కారణ శ్రీసీతాజీ కీ కహీ హుఈ, కల్యాణ వార్తా కో శ్రవణకర, శ్రీరామజీ జీవ-కల్యాణ మేం తత్పర హో జాతే హైం ।

సూత్ర- కృపా పారతన్త్ర్య అనన్యార్హత్వచాపేక్షిత గుణాః ॥ ౧౪॥

సూత్రార్థ- పురుషకార కార్య కే లియే కర్తా మేం కృపా-పారతన్త్ర్య ఔర అనన్యార్హత్వ గుణ అపేక్షిత హైం ।

సూత్ర- అపి చ శమదమాదయః ॥ ౧౫॥

సూత్రార్థ- పురుషకార కర్తా మేం శమదమాది గుణోం కా భీ దర్శన హోనా ఆవశ్యక హై ।

సూత్ర- కాయ సమ్మత్తిరపి సముద్భవత్ ॥ ౧౬॥

సూత్రార్థ- శ్రీసీతా జీ మేం దేహ-వైభవ కే సిన్ధు కా సదా ఏక రస దర్శన హోతా రహతా హై ।

సూత్ర- ఉపదేశేన ఉభయోర్వశికర్తుం సమర్థా ॥ ౧౭॥

సూత్రార్థ- శ్రీజానకీ జీ ఉపదేశ కే ద్వారా ఈశ్వర ఔర జీవ ఇన దోనోం కో వశ మేం కరనే కే లియే సమర్థ హైం ।

సూత్ర- ఈశ్వరం (రామం)స్వదేహ-వైభవేన, జీవం కృపయాచ ॥ ౧౮॥

సూత్రార్థ- ఈశ్వర శ్రీరామ కో స్వసౌందర్య నే ఔర జీవ కో అహైతుకీ కృపా నే వశ మేం కరతీ హై ।

సూత్ర- ఉభయోర్స్వాతన్త్ర్యం నశ్యతి ॥ ౧౯॥

సూత్రార్థ- వశ మేం కరనే నే ఈశ-జీవ కా స్వాతన్త్ర్య నష్ట హో జాతా హై ।

సూత్ర- ఆచార్య ముఖేన సీతాయాః కార్యమేవ జ్ఞాపితమ్ ॥ ౨౦॥

సూత్రార్థ- ఆచార్య ముఖ నే శ్రీసీతా జీ కా పురుషకార కార్య హీ జానా జాతా హై ।

సూత్ర- ఈశ్వరోపి పురుషకారాపేక్షితః ॥ ౨౧॥

సూత్రార్థ- ఈశ్వర భీ పురుషకార అపేక్షిత హై ।

సూత్ర- రామే పురుషకారత్వం శ్రియాం రక్షకత్వం న దృష్యతే ॥ ౨౨॥

సూత్రార్థ- శ్రిరామ జీ మేం పురుషకారత్వ ఔర శ్రిసీతా జీ మేం రక్షకత్వ కా దర్శన నహిం హోతా ।

సూత్ర- పారతస్త్వం వినశ్యతి ॥ ౨౩॥

సూత్రార్థ- శ్రిసీతా జీ యది రక్షక బన జాప తో ఉనకా ప్రభు-పారతస్త్వ నష్ట హో జాయగా ।

సూత్ర- అకిఞ్చనత్వ, ఆర్తిత్వ, అగతిత్వ, త్రయదశామాశ్రిత్య ఈశ్వర సన్నిధౌ తవాస్మీతి చ యాచనం అధికారీ కృత్యమ్ ॥ ౨౪॥

సూత్రార్థ- అకిఞ్చనత్వ, ఆర్తిత్వ ఔర అగతిత్వ కే సాధ, మైం ఆపకా హూఁ కహనా ప్రభు సే, అధికారీ కృత్య హై ।

సూత్ర- ప్రభు-ప్రవృత్తి-నివృత్తి-స్వప్రవృత్తి-నివృత్తిః ప్రపత్తిః ॥ ౨౫॥

సూత్రార్థ- శ్రిరామ జీ కీ ప్రవృత్తి కా నిరాదర కరనే కా అర్థాత్ న మాననే కా జో జీవ కా స్వభావ బన గయా హై, ఉనకీ నివృత్తి హో జానా హీ ప్రపత్తి హై ।

సూత్ర- ప్రకర్షణపత్తిః ప్రపత్తిః ॥ ౨౬॥

సూత్రార్థ- ప్రకర్షణతయా ప్రణమ్య కో ప్రణామ కరనా ప్రపత్తి హై ।

సూత్ర- ప్రతి-పత్తిః ప్రపత్తిః ॥ ౨౭॥

ప్రతి సమ్ప్రసీ (శారణ్య)కో సర్వసమర్పణ పూర్వక ప్రణామ కరనా ప్రపత్తి కహలాతీ హై ।

సూత్ర- ప్రపతతి ప్రపత్తిః ॥ ౨౮॥

సూత్రార్థ- అశ్రు, శరీర ఔర అపామమాది కా ప్రభు-చరణోం మేం గిర జానా ప్రపత్తి హై ।

సూత్ర- ప్రపత్తిం న్యాసోఽపి కథ్యతే ॥ ౨౯॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి విద్యా కో న్యాస విద్యా భీ కహతే హైం ।

సూత్ర- గృహ-రక్షకౌ శరణముచ్యతే ॥ ౩౦॥

సూత్రార్థ- గృహ ఔర రక్షక కో శరణ కహతే హైం ।

సూత్ర- త్రికరణేన త్రయః ॥ ౩౧॥

సూత్రార్థ- మనసా-వచసా ఔర కర్మణా భేద సే ప్రపత్తి తీన ప్రకార కీ హోతీ హై ।

సూత్ర- షడ్ః విధా శరణాగతిః ॥ ౩౨॥

సూత్రార్థ- శరణాగతి ఛః ప్రకార కీ హోతీ హై ।

సూత్ర:- అనుకూలస్య సజ్కల్పః ॥ 33॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి కా ప్రథమ అంశ ప్రభు కే అనుకూల రహనే కా సజ్కల్ప హై ।

సూత్ర:- ప్రతికూలస్య వర్జనమ్ ॥ 34॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి కా దూసరా అంశ హై ప్రభు-ప్రతికూలతా కా త్యాగ ।

సూత్ర:- రక్షిష్యతీతి విశ్వాసః ॥ 35॥

సూత్రార్థ- ప్రభు హమారీ రక్షా అవశ్య కరేణ్ణే, ఐసా మహావిశ్వాస ప్రపత్తా కే హృదయ మేం హోనా చాహియే ।

సూత్ర:- గోష్టుత్వ వరణం తథా ॥ 36॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి కరనే వాలే కో శారణ్య నే, అపనీ రక్షా కరనే కే లియే ప్రార్థనా కరనీ చాహియే ।

సూత్ర:- ఆత్మ-నిక్షేపమ్ ॥ 37॥

సూత్రార్థ- శరణాగత చేతన కో శారణ్య కే చరణోం మేం ఆత్మసమర్పణ కర దేనా హీ శరణాగతి హై ।

సూత్ర:- కార్పణ్యమ్ ॥ 38॥

సూత్రార్థ- శరణాగతి కాల మేం శారణ్య కే సమ్ముఖ అపనీ కార్పణ్యతా నివేదన కరనీ చాహియే ।

సూత్ర:- దేశ నియమోనాస్తి ॥ 39॥

సూత్రార్థ- శరణాగతి కే లియే కోఈ దేశ-విశేష కా నియమ నహిం హై ।

సూత్ర:- ప్రపత్తేః కాలస్యాపి ॥ 40॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి కరనే కే లియే కోఈ కాల విశేష కా భీ నియమ నహిం హై ।

సూత్ర:- వైవనియమోఽధికారిణః ॥ 41॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి కరనే వాలే అధికారి కే లియే భీ కోఈ నియమ నహిం హై ।

సూత్ర:- అజ్ఞ-ప్రజ్ఞ భక్తాశ్చ ॥ 42॥

సూత్రార్థ- అజ్ఞానీ-విజ్ఞానీ ఏవం భక్తి ప్రియ భక్తాది, సభీ భగవత ప్రపత్తి కర సకతే హైం ।

సూత్ర:- న శుద్ధిరపేక్షితా ॥ 43॥

సూత్రార్థ- శుద్ధయాశుద్ధి కా భీ కోఈ నియమ నహిం హై, ప్రపత్తి సమయ మేం ।

సూత్ర:- ఫల నియమోఽపి నాస్తి ॥ 44॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి కరనే కే ఫల కా భీ కోఈ నియమ నహిం హై ।

సూత్రః- ప్రపత్తి-ధర్మైవ ప్రపత్తీర్నియమః ॥ ౪౫॥

సూత్రార్థ- ప్రపతతి ధర్మ కే అనుసార స్థితి అపనానా హీ ప్రపత్తి కా నియమ హై ।

సూత్రః- న కోఽపి ప్రాయశ్చిత్తో ప్రపత్తేః ॥ ౪౬॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి భ్రష్ట హోనే పర ఉసకా కోఈ ప్రాయశ్చిత్త నహీం హై ।

సూత్రః- స్వయమేవ ప్రపత్తిరస్తి ॥ ౪౭॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి-పథ కే పథిక కో పథ-భ్రష్ట హో జానే పర పునః ప్రపత్తి-పథ కో అపనా లేనా ఉసకా ప్రాయశ్చిత్త హై ।

సూత్రః- మమేతి చాహంజ్ఞానురక్తిరశుద్ధిః ॥ ౪౮॥

సూత్రార్థ- అహం ఔర మం తథా ఇనకే కార్యోం మేం అనురక్తి హోనా ప్రపత్తి కీ అశుద్ధి హై ।

సూత్రః- ఉపాయేనాపి స్వీకారా ప్రపత్తిః అశుద్ధాభవతి ॥ ౪౯॥

సూత్రార్థ- ఉపాయతయా స్వీకార కరనే నే భీ సిద్ధ-సాధన ప్రపత్తి మేం అశుద్ధి ఆ జాతీ హై ।

సూత్రః- ప్రపత్తిః అధికారం కథయతి ॥ ౫౦॥

సూత్రార్థ- శరణాగతి యహ బతలాతీ హై కి, హే శారణ్య ! యహ శరణాగత రక్షా పానే కా అధికారీ హై ।

సూత్రః- ప్రపత్తిః స్వరూపం ప్రకాశయతి ॥ ౫౧॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి చేతన కే స్వరూప కో ప్రకాశ మేం లాతీ హై ।

సూత్రః- అయమాత్మా బ్రహ్మాదాసః శ్రుతిర్వదతి ॥ ౫౨॥

సూత్రార్థ- యహ జీవాత్మా పరమోత్మా కా దాస హై, ఐసా శ్రుతి కా సిద్ధాస్త హై ।

సూత్రః- రక్షకత్వేననావలమ్బనీయాని సాధనాస్తరాణి ॥ ౫౩॥

సూత్రార్థ- సాధననాస్తరోం కో రక్షక మానకర అవలమ్బన నహీం లేనా చాహియే శరణాగత కో ।

సూత్రః- సర్వధర్మమయీ ప్రపత్తిః ॥ ౫౪॥

సూత్రార్థ- శరణాగతి సర్వ ధర్మమయ హై ।

సూత్రః- ద్వయమస్త్రోచ్చారణ కర్మణా యుక్తమ్ ॥ ౫౫॥

సూత్రార్థ- ద్వయమస్త్ర కే ఉచ్చారణ రూప కర్మ యోగ నే యుక్త హై, ప్రపత్తి ।

సూత్రః- అర్థ పఞ్చక జ్ఞానైనాపియుక్తమ్ ॥ ౫౬॥

సూత్రార్థ- అర్థ పఞ్చుక జ్ఞాన నే ప్రపత్తి సర్వథా యుక్తమై ।

సూత్రః- భక్తిరపి దృశ్యతే ॥ ౫౭॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి మేం భక్తి కా భీ పూర్ణ దర్శన హోతా మై ।

సూత్రః- యోగః పదే పదే ॥ ౫౮॥

సూత్రార్థ- అష్టాంశు యోగ తో ప్రపత్తి పరక మస్త్ర మేం పద-పద మేం దిఖాఈ దేతా మై ।

సూత్రః- న సహతే సాధనాన్తరాణి ॥ ౫౯॥

సూత్రార్థ- శరణాగతి అన్య ఉపాయోం కో నహీం సహతీ, ఉపాయ రూప మేం ।

సూత్రః- సర్వలోక శారణ్యోపి భవిష్య కాలం న సహతే ॥ ౬౦॥

సూత్రార్థ- సర్వలోక శారణ్య, శరణాగత కో ఫల దేనే కే సమయ భవిష్య కాల కో నహీం సహతే ।

సూత్రః- ప్రపత్తిర్గ్రాహ్యో ముముక్షుభిః ॥ ౬౧॥

సూత్రార్థ- సిద్ధ సాధన శరణాగతి ముముక్షు కే ద్వారా గ్రాహ్య మై ।

సూత్రః- సకృదేవ, భగవద్ వాక్యమ్ ॥ ౬౨॥

సూత్రార్థ- భగవద్వాక్య కే అనుసార ఏక బార కీ హుఈ శరణాగతి హీ ఫల ప్రదాన కరనే మేం పర్యాప్త మై ।

సూత్రః- ఇష్టప్రీతీర్వశాత్ పునర్పునః ॥ ౬౩॥

సూత్రార్థ- అపనే ఆరాధ్య కీ ప్రీతి కే వశ మేం హోకర బార-బార శరణాగతి కీ జా సకతీ మై ।

సూత్రః- అన్తరాయ హాని హేతుత్వాదపి ॥ ౬౪॥

సూత్రార్థ- శారీరిక ఔర మానసిక విధ్ను ఉపస్థిత న హో ఇసలియే భీ బారబార ప్రపత్తి కీ జా సకతీ మై ।

సూత్రః- కాలక్షేపాయ ॥ ౬౫॥

సూత్రార్థ- కాలక్షేప కే లియే భీ శరణాగతి మస్త్ర బార-బార ఉచ్చారణ కియా జా సకతా మై ।

సూత్రః- నాసమర్థాత్ సా స్వరూపత్వాత్ ॥ ౬౬॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి స్వరూపానుకూల హోనే నే గ్రహణీయ మై న కి సాధనోం కీ అసమర్థతా నే ।

సూత్రః- అసమర్పితస్య కుతః ప్రేమసుఖమ్ ॥ ౬౭॥

సూత్రార్థ- ప్రేమాస్పద కో సర్వ సమర్పణ కియే బినా ప్రేమ సుఖ అతి దుర్లభ హై ।

సూత్ర- ముణ్ణే-ముణ్ణే మతిర్భిన్నాన్ ॥ ౬౮॥

సూత్రార్థ- ప్రత్యేక వ్యక్తియోం కీ బుద్ధి భిన్న-భిన్న హోతీ హై ।

సూత్ర- బహవః ప్రకారాః ॥ ౬౯॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి అన్య సాధనోం నే బహుత ప్రకార నే శ్రేష్ఠ హై ।

సూత్ర- అతో కర్మ జ్ఞాన భక్తి యోగేభ్యోఽపి ప్రపత్తిరేవ సర్వ శ్రేష్ఠా సర్వే వదన్తి ॥ ౭౦॥

సూత్రార్థ- సభీ శాస్త్ర-పురాణ-ఇతిహాస ఔర సన్దజన ప్రపత్తి కో సర్వశ్రేష్ఠ బతలాతే హైం ।

సూత్ర- నార్థక్షణమపి పృథక భూతా భవతి ॥ ౭౧॥

సూత్రార్థ- శ్రీ జీ భగవాన నే ఏక క్షణ కే లియే భీ ఏథక నహీం హోతీం ।

సూత్ర- సీతావిశిష్టోరామఃః ప్రపత్త్యర్థాయ ॥ ౭౨॥

సూత్రార్థ- సీతా శక్తి నే సమ్మోత శ్రీరామ జీ ప్రపత్తి-పథ కే సిద్ధి కే లియే హీ హైం ।

సూత్ర- అర్చావతారే ప్రపత్తిః స్వీకార్యా ॥ ౭౩॥

సూత్రార్థ- సదాచార్యోం, శ్రుతియోం ఔర శాస్త్రోం నే అర్చావతార మేం ప్రపత్తి కరనా స్వీకార హై ।

సూత్ర- తస్మిన్ పూర్ణాత్ పూర్ణాః కల్యాణగుణగణాః ॥ ౭౪॥

సూత్రార్థ- కోఽపి అర్చా భగవాన మేం సమ్పూర్ణ దివ్య కల్యాణ గుణగణ విద్యమాన హై ।

సూత్ర- సౌలభ్యేన శ్రేష్ఠః ॥ ౭౫॥

సూత్రార్థ- సర్వ సౌలభ్య గుణ కే ద్వారా తో పర, వ్యూహాది నే భీ శ్రేష్ఠ హై ।

సూత్ర- భక్త పారతస్త్వమపి ॥ ౭౬॥

సూత్రార్థ- భక్తాదీన సతత రహనే కే కారణ భీ సర్వశ్రేష్ఠ హై ।

సూత్ర- క్షమయా పృథ్వీ సమః ॥ ౭౭॥

సూత్రార్థ- అర్చా భగవాన క్షమా మేం పృథ్వీ కే సదృశ హైం అతః సర్వశ్రేష్ఠ హైం ।

సూత్ర- (తస్మిన్)అక్రోధః ॥ ౭౮॥

సూత్రార్థ- అర్చావతార మేం స్థాయీ అక్రోధ కా దర్శన హోతా హై ।

సూత్ర- నాశక్తికః ॥ ౭౯॥

సూత్రార్థ- అర్చా భగవాన అశక్తిక అర్థాత్ శక్తిహీన నహీం హైం ।

సూత్ర- ఏవం సర్వేగుణాః ఆశ్రయన్తి ॥ ౮౦॥

సూత్రార్థ- ఇన ప్రకార సభీ దివ్య కల్యాణ గుణ అర్చా విగ్రహ కా ఆశ్రయ లియే హైం ।

సూత్ర- స అజ్ఞ తజ్ఞాభ్యాః శారణ్యః ॥ ౧౧॥

సూత్రార్థ- అర్చా భగవాన జ్ఞానీ-అజ్ఞానీ దోనో కే సర్వభావేన రక్షక హైం ।

సూత్ర- స్వయం వ్యక్త-దైవ-వైధ్ధ-మానుషాః ప్రకారాః ॥ ౧౨॥

సూత్రార్థ- అర్చా విగ్రహ స్వయం వ్యక్త-దైవ, వైధ్ధ ఔర మానుష భేద సే చార ప్రకార కే హోతే హైం ।

సూత్ర- బ్రహ్మ ప్రాప్తేర్జ్ఞానా ॥ ౧౩॥

సూత్రార్థ- ప్రథమ తో అధికారీ కే హృదయ మేం బ్రహ్మ-ప్రాప్తి కీ ఇచ్ఛా హోనీ చాహియే ।

సూత్ర- సదాచార్య వరణమ్ ॥ ౧౪॥

సూత్రార్థ- బ్రహ్మ జ్ఞానా కే పశ్చాత్ సద్గురు వరణ కరనా చాహియే ।

సూత్ర- గురుణా పఞ్చ సంస్కారైః సంస్కృతః ॥ ౧౫॥

సూత్రార్థ- సదాచార్య కే ద్వారా పఞ్చ సంస్కారో సే సంస్కృత హోనే కా విధాన హైం ।

సూత్ర- ఊర్ధ్వపుణ్ణ ధరాః సర్వే ప్రపత్తివథానుగామినః ॥ ౧౬॥

సూత్రార్థ- శరణాగత సభీ చేతన ఊర్ధ్వపుణ్ణ తిలక ధారణ కర ప్రథమ సంస్కార సే సంస్కృత హోతే హైం ।

సూత్ర- తులసీకా దామ కణ్ఠః ॥ ౧౭॥

సూత్రార్థ- శరణాగత వైష్ణవ కా కణ్ఠ మేం తులసీ కీ మాలా ధారణ కరనే వాలా దూసరా సంస్కార హోతా హైం ।

సూత్ర- ధనుర్బాణాఙ్గీతాశ్చ బాహుమూలే ॥ ౧౮॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి కర్తా వైష్ణవ కే ధనుర్బాణాది రామాయుధ సే బాహుమూల కో అఙ్గీత కరనా తీసన సంస్కార హోతా హైం ।

సూత్ర- రహస్య త్రయోపదేశః ॥ ౧౯॥

సూత్రార్థ- శరణాగత వైష్ణవ కో రహస్య త్రయ మన్తోం కా ఉపదేశ ఆచార్య సే ప్రాప్త కరనా చతుర్థ సంస్కార హోతా హైం ।

సూత్ర- మన్తే హస్తగతే తద్దేవో హస్తగతః ॥ ౨౦॥

సూత్రార్థ- రహస్యత్రయ మన్త కే హస్తగత హోనే పర మన్త కే దేవతా హస్తగత హో జాతే హైం ।

సూత్ర- భగవన్నామ పూర్వక దాసాస్త నామధేయమ్ || ౯౧||

సూత్రార్థ- సదాచార్య శరణాగత వైష్ణవ కో భగవన్నామ పూర్వక దాసాస్త నామ దేతే హైం
|

సూత్ర- రహస్య త్రయార్థస్యోపదేశః || ౯౨||

సూత్రార్థ- పునః సదాచార్య శిష్య కీ జిజ్ఞాసా వ యోగ్యతా దేఖకర, అధికారీ శిష్య కో రహస్యత్రయ కే అర్థ కా ఉపదేశ కరతే హైం |

సూత్ర- బ్రహ్మ సమృద్ధినేన శిష్యాన్ బంధయతి || ౯౩||

సూత్రార్థ- సద్గురు శిష్య కీ ప్రీతి-ప్రతీతి కీ పరీక్షా కర, రసానుభూతి కే లియే ఉసకో బ్రహ్మ- సమృద్ధినే సమృద్ధిత కరతే హైం |

సూత్ర- ప్రభు ప్రపత్తిం కృత్వా శిష్యగుణాన్ వర్ణయతి || ౯౪||

సూత్రార్థ- కృపామూర్తి ఆచార్య ఈశ్వర కీ శరణాగతి (ప్రార్థనా)కర కరతే శిష్య కే సద్గుణోం కా వర్ణన కరతే హైం |

సూత్ర- సర్వ సమర్థోఽపి ఆకించనత్వం ధారయతి || ౯౫||

సూత్రార్థ- సదాచార్య సర్వ సమర్థ హోతే హుయే భీ, అవనే కో సదా ఆకించనత్వ కే ఆసన పర ఆసీన కరాయే రహతే హైం |

సూత్ర- న హానిః న న్యూనః || ౯౬||

సూత్రార్థ- ఆచార్యాభిమాన సే న కోఈ హాని హై ఔర న అన్యోపాయో సే వహా కమ హీ హై |

సూత్ర- పూర్ణ పరబ్రహ్మవత్ ఆచార్య స్వరూపః || ౯౭||

సూత్రార్థ- ఆచార్య కా స్వరూప పూర్ణ పరబ్రహ్మ కే స్వరూప సే భిన్న నహీం హై |

సూత్ర- ఈశ్వరః కర్మఫలప్రదానాయోన్ముఖః ఆచార్యః మోక్షప్రదాతుమున్ముఖః || ౯౮||

సూత్రార్థ- ఈశ్వర జీవోం కే కర్మానుసార ఫల దేనే వాలే హైం కిస్తు ఆచార్య సభీ జీవోం కో మోక్ష మార్గ మేం చలానే వాలే హైం |

సూత్ర- ఈశ్వరాదజ్ఞానస్యాప్యత్పత్తిః న తు ఆచార్యాత్ || ౯౯||

సూత్రార్థ- ఈశ్వర సే అజ్ఞాన కీ భీ ఉత్పత్తి హోతీ హై కిస్తు ఆచార్య సే నహీం, వే మాత్ర జ్ఞాన-కిరణోం కో హీ బిభేరతే హైం |

సూత్ర- ఆచార్య తృషార్తానాం హస్తగతం జలమివ నం తు ఈశ్వర || ౧౦౦||

సూత్రార్థ- ప్యానే కే లియే ఆచార్య హస్తగత స్వర్ణ కలశి కే మధుర జల కే సమాన హై కిస్తు ఈశ్వర నహీం ।

సూత్రః- ముముక్షూణామాచార్యమ్పురిత్య మాత్ర భగవదాశ్రయోఽపి హస్తగతజ్జలం త్యక్త్వా వరణ జలేచ్ఛావత్ ॥ ౧౦౧॥

సూత్రార్థ- ఆచార్య కో ఛోడకర మాత్ర భగవదాశ్రయ భీ ముముక్షుఓం కే లియే హస్తగత జల కో ఛోడకర ప్యాస బురూనే కే లియే ప్రకృతి పార విరజాజీ కే జల కీ ఇచ్ఛా కరనా హై ।

సూత్రః- దృష్యస్తురాచార్యః తస్మాదదృష్ట వస్తురీశ్వరః ॥ ౧౦౨॥

సూత్రార్థ- ఇనలియే కి ఆచార్య దృష్ట పథ కీ వస్తు హై ఔర ఈశ్వర అదృష్ట హై ।

సూత్రః- స్వర్ణ చ స్వర్ణాలఙ్కార మివ ॥ ౧౦౩॥

సూత్రార్థ- స్వర్ణ ఔర స్వర్ణాలఙ్కార కీ భాతి ఆచార్య ఔర ఈశ్వర కో శరణాగత చేతన జానతా హై ।

సూత్రః- యో ఆచార్యవాన్నాస్తి స ఈశ్వరాప్రియః ॥ ౧౦౪॥

సూత్రార్థ- జో ఆచార్యవాన నహీం హై, వహ ఈశ్వర కో ప్రియ నహీం లగతా ।

సూత్రః- వారి విహీనం కమలం రవిర్న పోషయతి తేజేన శోషయతి ॥ ౧౦౫॥

సూత్రార్థ- జల బిహీన కమల కో సూర్య పోషణ నహీం కరతే ఉలటే జలా డాలతే హైం ।

సూత్రః- అతః ఆచార్య వరణం పరమేశ్వరాభిమతమ్ ॥ ౧౦౬॥

సూత్రార్థ- అతః ఆచార్య వరణ కరనా, పరమేశ్వర కో అభిమత హై ।

సూత్రః- న దోష-స్పర్శః ॥ ౧౦౭॥

సూత్రార్థ- ఆచార్యాభిమానీ కో, భగవాన కో రక్షక న మాననే కా దోష-స్పర్శ నహీం కరతా ।

సూత్రః- ఆచార్యాభిమానమ్యశ్యమేవ కార్యమ్ ॥ ౧౦౮॥

సూత్రార్థ- ఆచార్యాభిమాన రూప పశ్చామోపాయ అవశ్యమేవ గ్రహణీయ హై ।

సూత్రః- ఆచార్యాభిమానినాం గురురేవ గతిః ॥ ౧౦౯॥

సూత్రార్థ- ఆచార్యాభిమానీ కీ పరమగతి సదగురు హి హోతే హైం ।

సూత్రః- భగవత్ కైఙ్కర్యమపి ఆచార్య ముఖోల్లాసార్థమ్ ॥ ౧౧౦॥

సూత్రార్థ- ఆచార్య-పరాయణ వైష్ణవ కా భగవత్-కైఙ్కర్య భీ ఆచార్య కీ ప్రసన్నతా కే లియే హోతా హై ।

సూత్ర:- ఆచార్యాభిమానినం సర్వభావేన భగవద్-ప్రసాదస్య ప్రాప్తిర్భవతి || ౧౧౧||
 సూత్రార్థ- ఆచార్య-పరాయణ ప్రవత్తా కో సర్వభావేన భగవాన కీ పూర్ణకృపా ప్రసాద కీ ప్రాప్తి హోతీ హై |

సూత్ర:- సర్వ-ప్రియోభవతి || ౧౧౨||
 సూత్రార్థ- ఆచార్య కో సర్వస్వ సమర్పణే వాలా వైష్ణవ, సబకా ప్రియ బన జాతా హై |

సూత్ర:- ఏకైవ ధర్మాచారః పరస్పరం పరమా ప్రీతిః || ౧౧౩||
 సూత్రార్థ- ఆచార్య కో సర్వస్వ మాననే వాలే తథా భగవాన కో మాననే వాలే దోనోం భక్తోం మేం పరస్పర ప్రీతి ఔర దోనోం కీ ధర్మచర్యా ఏక హీ హోతీ హై |

సూత్ర:- భగవతః సౌందర్యాదికాయ సమృత్తయః కల్యాణ గుణగణాశ్చావరోధయన్తి || ౧౧౪||
 సూత్రార్థ- భగవాన కే సౌందర్యాది దేహ-వైభవ ఔర దివ్య గుణగణ ఆచార్యాభిమాన మేం అవరోధ కరతే హైం |

సూత్ర:- ఆచార్య-దేహ వైభవః మనుష్యవత్ గుణాః ఈశ్వరవత్ || ౧౧౫||
 సూత్రార్థ- ఆచార్య దేహ కా వైభవ మనుష్య కీ తరహ తథా దివ్య గుణ-గణ ఈశ్వర కీ భాతి హోతే హైం |

సూత్ర:- సులభో భగవదనురక్తిర్నాచార్యస్య || ౧౧౬||
 సూత్రార్థ- భగవాన కీ ఆనురక్తి సులభ హై కిన్తు ఆచార్య కీ కఠిన హై |

సూత్ర:- భగవద్గుణ స్మరణేన భవ ప్రీతిర్విసశ్యతి || ౧౧౭||
 సూత్రార్థ- భగవాన కే గుణోం కా స్మరణ కరనే నే, సంసార కీ ఆసక్తి ఛూట జాతీ హై |

సూత్ర:- ఈశ్వరం త్యక్త్వా ఆచార్య ప్రీతిర్దుర్లభా || ౧౧౮||
 సూత్రార్థ- ఈశ్వర కీ ప్రీతి కో ఛోడకర, ఆచార్య కీ ప్రీతి హోనా దుర్లభ హై |

సూత్ర:- భగవదనుగ్రహేణ సాధ్యమస్తి || ౧౧౯||
 సూత్రార్థ- హా ! భగవత్ కృపా సే ఆచార్య ప్రీతి ససులభ హో సకతీ హై |

సూత్ర:- సదగురు ప్రాప్తిరపి దుర్లభా || ౧౨౦||
 సూత్రార్థ- ప్రీతి కీ బాత కౌన కహ, సదురు కీ ప్రాప్తి భీ దుర్లభ హై |

సూత్ర:- భగవదనుకమ్పయాచార్య లాభః || ౧౨౧||
 సూత్రార్థ- భగవత్-కృపా-ప్రసాద నే హీ ఆచార్య కా లాభ హోనా కహ గయా హై |

సూత్ర:- శతపుత్ర సమః శిష్యః || ౧౨౨||

సూత్రార్థః- సచ్చిష్య, సద్గురు కో శత పుత్రోం కే సమాన ప్రియ హోతా హై ।

సూత్రః- ఆచార్యస్యోపకారం స్మృత్యా శిష్యః ప్రత్యుపకారం కర్తుమనమర్థః ॥ ౧౨౩॥

సూత్రార్థ- ఆచార్య శ్రీ కే కియే హుయే ఉపకార కో స్మరణ కరకే ప్రత్యుపకార కరనే కే లియే శిష్య సర్వథా అసమర్థ హోతా హై ।

సూత్రః- శిష్యోపి నేవయా సద్గురుం తోషయతి ॥ ౧౨౪॥

సూత్రార్థ- సచ్చిష్య భీ అపనే సమర్పణ వ నేవా సే సద్గురు కో ప్రసన్న రఖతా హై ।

సూత్రః- అహం శూన్యః గురోరణ్ణం స్వకం స్మరతి ॥ ౧౨౫॥

సూత్రార్థ- అహం రహిత శిష్య అపనే కో ఆచార్య కా అణ్ణ జానతా హై ।

సూత్రః- అహమ్మమాభవాదేవం గురుచర్యా ప్రభావాత్ గురు రూపో భవతి ॥ ౧౨౬॥

సూత్రార్థ- అహం ఔర మమ కే అభావ ఏవం గురు-నేవా కే ప్రభావ సే శిష్య గురు రూప హో జాతా హై ।

సూత్రః- తస్మాదాచార్యాపచారః కదాపి న కరణీయమ్ ॥ ౧౨౭॥

సూత్రార్థ- మహోపకారక ఆచార్య కా పరిభవ కభీ నహీం కరనా చాహియే ।

సూత్రః- శరణాగతం ప్రపన్నం ద్వయోః సర్వప్రాప్తిర్భవతి ॥ ౧౨౮॥

సూత్రార్థ- శరణాగత ప్రపన్న కో గురుదేవ ఔర ఈశ్వర కా సర్వస్వ ప్రాప్త హో జాతా హై ।

సూత్రః- స నిశ్చిన్త్యతోభవతి ॥ ౧౨౯॥

సూత్రార్థ- ప్రపన్న వైష్ణవ ప్రపత్తి కే ప్రభావ సే నిశ్చిన్త హో జాతా హై ।

సూత్రః- ద్వన్దాతీతో భవతి ॥ ౧౩౦॥

సూత్రార్థ- ప్రపన్న ద్వన్దాతీత హో జాతా హై ।

సూత్రః- ఆత్మారామో భవతి ॥ ౧౩౧॥

సూత్రార్థ- శరణాగత వైష్ణవ ఆత్మారామ హో జాతా హై ।

సూత్రః- భగవతి ప్రేమ లక్షణా భక్తిర్ప్రజాయతే ॥ ౧౩౨॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి స్వరూప మేం స్థిత హోనే సే ప్రపన్న కే హృదయ మేం ప్రేమ లక్షణా భక్తి ఉత్పన్న హో జాతా హై ।

సూత్రః- స శ్రీ స్వరూపో భవేజ్జనః ॥ ౧౩౩॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి స్వరూప మేం స్థిత హోకర, ప్రపన్న శ్రీస్వరూప హో జాతా హై ।

సూత్రః- స రామాకారో భవేత్ ॥ ౧౩౪॥

సూత్రార్థ- ప్రపత్తాః ప్రపత్తి స్వరూప మేం స్థిత హోకర రామాకార హో జాతా హై ।

సూత్రః- ఆయాన్తి సర్వే భాగవద్ధర్మాః తస్యహృదయాకాశే ॥ ౧౩౫॥

సూత్రార్థ- శరణాగత వైష్ణవ కే హృదయాకాశ మేం సమ్పూర్ణ భాగవత-ధర్మ ఆకర అపనా నివాస బనా లేతే హైం ।

సూత్రః- సర్వ వత్సా ప్రపన్నాయ ఈశ్వరోఽపి పరమః ప్రసన్న ॥ ౧౩౬॥

సూత్రార్థ- ప్రపన్న కో భగవాన భీ అపనా సర్వస్వ దేకర హీ పరమ ప్రసన్న హోతే హైం ।

సూత్రః- లోకేఽపి సుఖం దత్వా సుఖీ భవతి ॥ ౧౩౭॥

సూత్రార్థ- ప్రపన్న భక్త కో లోక కీ సుఖ-సామగ్రియాః దేకర సుఖీ హోతే హైం ।

సూత్రః- ప్రపత్తి కర్తృణాం దోషం స్వదోషం గణయతి ॥ ౧౩౮॥

సూత్రార్థ- శరణాగతి కరనే వాలోం కే కియే హుయే దోష కో భగవాన అపనా సమర్పితే హైం ।

సూత్రః- భగవత్ ప్రసాదాత్ కైక్కిర్య ప్రాప్తిర్భవతి ॥ ౧౩౯॥

సూత్రార్థ- భగవాన కే కృపా ప్రసాద సే హీ భగవత్ కైక్కిర్య కీ ప్రాప్తి హోతీ హై ।

సూత్రః- స్వాఙ్కమపి దదాతీశ్వరః ॥ ౧౪౦॥

సూత్రార్థ- శరణాగత వత్సల భగవాన, శరణాగత కో అపనీ గోద మేం బైలా కర ప్యార కరతే హైం ।

సూత్రః- నేవయా ఈశ్వరస్య వికసిత ముఖామ్భోజైవ శరణాగతస్య పరం భోగః ॥ ౧౪౧॥

సూత్రార్థ- అపనీ నేవా సే ప్రభు-వికసిత ముఖామ్భోజ హీ శరణాగత దాస కా పరమభోగ్య హై ।

సూత్రః- భగవచ్చరణార్విందైవాశ్రయః ॥ ౧౪౨॥

సూత్రార్థ- శరణాగత చేతన కే పరమాశ్రయ శ్రీ భగవాన కే యుగల చరణార్వింద హీ హైం, అన్య నహీం ।

సూత్రః- హస్తకమలమభయం దదాతీశ్వరస్య ॥ ౧౪౩॥

సూత్రార్థ- ఈశ్వర కా హస్తకమల శరణాగత కే లియే అభయకారీ హోతా హై ।

సూత్రః- దేహోత్మ చిన్తా ప్రపత్తిం నాశయతి ॥ ౧౪౪॥

సూత్రార్థ- సమర్పిత శరణాగత చేతన కీ, కీ హుఈ దేహ వ ఆత్మా కీ చిన్తా ప్రపత్తి కో నష్ట కర దేతీ హై ।

సూత్రః- అభిమానోఽపి ప్రపత్తిం నాశయతి || ౧౪౫||

సూత్రార్థ- శరణాగత కా కియా హుఆ కిసీ ప్రకార కా అభిమాన ప్రపత్తి స్వరూప కో భ్రష్ట కర దేతా హై ।

సూత్రః- దేహాభిమానః || ౧౪౬||

సూత్రార్థ- దేహ మేం ఆత్మ-బుద్ధి హోనా దేహాభిమాన కహలాతా హై ।

సూత్రః- స్వరూపాభిమానః || ౧౪౭||

సూత్రార్థ- పరమాత్మా కే స్వరూప కే భీతర అపనా స్వరూప న దేఖనా స్వరూపాభిమాన కహలాతా హై ।

సూత్రః- ఉపాయాభిమానః || ౧౪౮||

సూత్రార్థ- భగవత్-కృపా కో ఉపాయ న మానకర, అన్య ఉపాయోం కా ఆలంబన ఉపాయాభిమాన కహలాతా హై ।

సూత్రః- ఉపేయాభిమానః || ౧౪౯||

సూత్రార్థ- ఉపేయాభిమాన భగవత్-కైజ్కర్య-పరాయణ శరణాగత చేతన మే నహిం హోనా చాహియే ।

సూత్రః- కర్మత్వాభిమానః || ౧౫౦||

సూత్రార్థ- ప్రపత్తి పరాయణ చేతన మేం కర్తాపన కా అభిమాన నహిం హోనా చాహియే ।

సూత్రః- జ్ఞాతృత్వాభిమానః || ౧౫౧||

సూత్రార్థ- జ్ఞాతాపన కా అభిమాన భీ ప్రపన్న మేం నహిం రహనా చాహియే ।

సూత్రః- భోక్తృత్వాభిమానః || ౧౫౨||

సూత్రార్థ- భోక్తాపన కే అభిమాన కో భీ త్యాగనా చాహియే ।

సూత్రః- అకృతకరణం వర్జనీయమ్ || ౧౫౩||

సూత్రార్థ- ప్రపన్న కో అవిహిత కర్మ త్యాగనే యోగ్య హైం ।

సూత్రః- భగవదపచారః న కరణీయః || ౧౫౪||

సూత్రార్థ- భగవదాశ్రయ గ్రహణ కరనే వాలే కో భగవదపచార భూలకర భీ నహిం కరసి చాహియే ।

సూత్రః- భాగవతాపచారోఽపి న కర్తవ్యః || ౧౫౫||

సూత్రార్థ- భగవదాశ్రయి కో భగవాన కే అజ్ఞభూత భక్తోం కా అపచార కభీ భీ నహిం కరనా చాహియే ।

సూత్రః- అసహ్యపచారోఽతిక్రూరః ॥ ౧౫౬ ॥

సూత్రార్థ- అసహ్యపచార తో అతి క్రూర హోతా హై, అతః ఇసనే బచనా చాహియే ।

సూత్రః- అన్యశ్రయ నిషేధః ॥ ౧౫౭ ॥

సూత్రార్థ- భగవదాశ్రయ కే అతిరిక్త అన్య కా ఆశ్రయ నహిం కరనా చాహిప ।

సూత్రః- సమర్పణ-విరోధి-కార్య న కరణీయమ్ ॥ ౧౫౮ ॥

సూత్రార్థ- సమర్పణ-విరోధీ ఆచరణ భూలకర భీ నహిం కరనా చాహియే ।

సూత్రః- సాధన విరోధీ న మపి ॥ ౧౫౯ ॥

సూత్రార్థ- సిద్ధ సాధన శరణాగతి కే విరోధీ కార్య కో కదాపి న కరే ।

సూత్రః- అన్యదేవాలంబనం త్యాజ్యమ్ ॥ ౧౬౦ ॥

సూత్రార్థ- అన్య దేవాలంబన భీ త్యాజ్య హై ।

సూత్రః- ప్రాప్య విరోధీ సర్వధైవ త్యాజ్యః ॥ ౧౬౧ ॥

సూత్రార్థః- ప్రపత్తి కే ద్వారా పరమ ప్రాప్య కే విరోధీ వర్గ కో సర్వథా త్యాగ దేనా చాహియే ।

సూత్రః- శేష భూతోస్యహం తవ (భగవతః) ॥ ౧౬౨ ॥

సూత్రార్థ- హే పురుషోత్తమ భగవాన శ్రీరామ యహ దాస ఆపకా శేష హై ।

సూత్రః- అఖణ్ణోచ్చార్ణాత్ ॥ ౧౬౩ ॥

సూత్రార్థ- అఖణ్ణ శరణాగతి మన్తో కే ఉచ్చార్ణ సే ప్రపత్తి స్వరూప కీ సిద్ధి హోతి హై ।

సూత్రః- భగవద్ భోగ్యోఽస్మి ॥ ౧౬౪ ॥

సూత్రార్థ- యహ దాస, పరబ్రహ్మ పురుషోత్తమ భగవాన శ్రీరామజీ కా భోగ్య హై, అన్య కా వ అపనా నహిం ।

సూత్రః- రక్ష్యోఽస్మి భగవతః ॥ ౧౬౫ ॥

సూత్రార్థ- హే ప్రభో ! యహ దాస ఆపకీ రక్ష్య వస్తు హై ।

సూత్రః- రహస్య త్రయార్థమనుసన్ధేయమ్ ॥ ౧౬౬ ॥

సూత్రార్థ- రహస్యత్రయ కే అర్థ కా అనుసన్ధాన కరనా ఆవశ్యక హై ।

సూత్రః- మన్త్రాపచారో నిషేధః ॥ ౧౬౭ ॥

సూత్రార్థ- ఆచార్య ప్రదత్త మన్త్ర కా అపచార కభీ నహిం కరనా చాహియే ।

సూత్రః- దేవ పరిభవమపి ॥ ౧౬౮ ॥

సూత్రార్థ- మన్త్ర కే దేవతా కా పరిభవ భీ నహిం కరనా చాహియే ।

- సూత్ర- తదర్థాయ ప్రార్థనీయః సదా హరిః ॥ ౧౬౯ ॥
 సూత్రార్థ- రహస్య త్రయార్థ మేం స్థితి హోనే ఏవం మస్త్ర జౌర దేవ మేం అపచార న హోనే కే లియే ప్రభు సే సదా ప్రార్థనా కరనీ చాహియే ।
- సూత్ర- సత్సంక్షోహి సేవనీయః శరణాగతేన ॥ ౧౭౦ ॥
 సూత్రార్థ- ప్రభు-ప్రేమీ భాగవతోం కా సజ్జ సతత సేవన కరనే యోగ్య హై ప్రపత్తా కో ।
- సూత్ర- తదవిషయక గ్రన్థోఽపి పఠనీయః ॥ ౧౭౧ ॥
 సూత్రార్థ- ప్రేమాభక్తి ఏవం ప్రపత్తి వివర్ధక గ్రన్థోం కా పఠన-పాఠన కరనా చాహియే ।
- సూత్ర- ఆత్మాన్వేషణం కరణీయం ముహుర్ముహః ॥ ౧౭౨ ॥
 సూత్రార్థ- ప్రపన్న కో అపనీ ఆత్మా కా అన్వేషణ బార బార కరనా చాహియే ।
- సూత్ర- స్వ-ప్రియ-నామ కీర్తన-వ్రతః ॥ ౧౭౩ ॥
 సూత్రార్థ- ఆత్మప్రియ శ్రీ రామజీ కే నామ సజ్కీర్తన కా వ్రత లేనా చాహియే ।
- సూత్ర- నామ-రూప-లీలాధామష్వనురక్తిః ॥ ౧౭౪ ॥
 సూత్రార్థ- భగవాన కే నామ-రూప-లీలా జౌర ధామ మేం ప్రపన్న కీ అనురక్తి హోనీ చాహియే ।
- సూత్ర- శ్రీహరి-గురు-హరి భక్తానాం కైక్కర్మమపి ॥ ౧౭౫ ॥
 సూత్రార్థ- శ్రీహరి-గురు జౌర హరి-భక్తోం కీ సేవా సదా కరనీ చాహియే ।
- సూత్ర- హరేర్మజ్జలానుశాసనం స్వరూపానుకూలమ్ ॥ ౧౭౬ ॥
 సూత్రార్థ- హరి భగవాన కా మజ్జలానుశాసన కరనా శరణాగత ప్రపన్న చేతన కే స్వరూపానుకూల హై ।
- సూత్ర- భవ బ్రహ్మమయం ద్రష్టుమభ్యాసః ॥ ౧౭౭ ॥
 సూత్రార్థ- ప్రపన్న, సంసార కో బ్రహ్మమయ దేఖనే కే లియే తదనుసార అభ్యాస కరే ।
- సూత్ర- దైవీ సమృత్తిర్గ్రాహ్యో ముముక్షుభిః ॥ ౧౭౮ ॥
 సూత్రార్థ- మోక్ష కామియోం కే లియే దైవీ సమృత్తి గ్రాహ్య హై ।
- సూత్ర- వైచ్యానుసన్ధానం కుర్యాత్ ॥ ౧౭౯ ॥
 సూత్రార్థ- శరణాగత కో వైచ్యానుసన్ధాన కరతే రహనా చాహియే ।
- సూత్ర- స్వప్రపత్తిమపరాధ కోపేర్మత్వా క్షమాపనమపి ॥ ౧౮౦ ॥
 సూత్రార్థ- అపనీ కీ హుఈ ప్రభు కీ శరణాగతి కో భీ ప్రభు కా అపరాధ హీ కియా హై, సమర్పకర క్షమా కరనే కీ ప్రార్థనా కరనా భీ వైచ్యానుసన్ధాన కా ఏక అజ్గ హై ।

సూత్ర:- స్వాపరాధ కారిషు క్షమా-కృపా-కృతజ్ఞతా ఉపకారాణి కరణీయాని || ౧౮౧||
 సూత్రార్థ- అపనా అపరాధ కరనే వాలోం కే ప్రతి క్షమా-కృపా-కృతజ్ఞతా ఔర ఉపకార
 కరనా చాహియే ।

సూత్ర:- “సర్వే భవన్తు సుఖినః” అభిలాషయతి || ౧౮౨||
 సూత్రార్థ- ప్రపన్న సబకో సుఖ స్వరూప దేఖనే కీ అభిలాషా కరతా హై ।

సూత్ర:- స సర్వం ప్రణమతి || ౧౮౩||
 సూత్రార్థ- ప్రపత్తి కరనే వాలా చేతన సమ్పూర్ణ జడః-చేతనాత్మక జగత కో ప్రణామ కరతా
 హై ।

సూత్ర:- అతోనాభ్యసూయేతకమపి || ౧౮౪||
 సూత్రార్థ- ఇనలియే ప్రభు-సమర్పిత చేతన కో కిసీ కీ అనూయా నహిం కరసి చాహియే ।

సూత్ర:- స సర్వహితైక రతః || ౧౮౫||
 సూత్రార్థ- శరణాగత చేతన సర్వహిత కరనే కే స్వభావ సే సంయుక్త హోతా హై ।

సూత్ర:- సర్వత్ర సమదర్శనః || ౧౮౬||
 సూత్రార్థ- శరణాగత చేతన సర్వత్ర సమ దృష్టి వాలే హోతే హైం ।

సూత్ర:- దినచర్యా శ్రుతి-సాధు-సదాచాయైర్ననుమోదితా || ౧౮౭||
 సూత్రార్థ- శరణాగత కీ దినచర్యా శ్రుతి-శాస్త్ర-సన్త ఔర సదాచార్య సే అనుమోదిత హోతీ
 హై ।

సూత్ర:- శిష్యాత్మ రక్షణస్య సదాచార్యః సదా చిన్తయేత్ || ౧౮౮||
 సూత్రార్థ- శిష్య కీ ఆత్మా కే రక్షణ కా చిన్తన సదాచార్య సదా కరతా రహా ।

సూత్ర:- స్వరూప హాని దత్తాపహార దోషశ్చ || ౧౮౯||
 సూత్రార్థ- అపనే హి ఆత్మ-రక్షక బననే సే స్వరూప కీ హాని ఔర దత్తాపహార దోష ప్రాప్త
 హోతా హై ।

సూత్ర:- శిష్యోఽపి ఆచార్య దేహానురక్తిం తస్య శరీర రక్షణత్వజ్ఞా చిన్తయేత్ || ౧౯౦||
 సూత్రార్థ- సద్విష్య కో భీ ఆచార్య-దేహ మేం పరమా ప్రీతి ఏవం ఉనకే దేహా కీ రక్షా కా
 చిన్తన కరనా చాహియే ।

సూత్ర:- ఆచార్య స్వరూపో వినశ్యతి || ౧౯౧||
 సూత్రార్థ- ఆచార్య కా స్వరూప నష్ట హో జాతా హై ।

సూత్ర:- ఆచార్యః స్వవస్తుమాదాయ ఏవం శిష్యః ఆచార్య వస్తు మాదాయ దేహ యాత్రాం కుర్యాత్ || ౧౯౨||

సూత్రార్థ- ఆచార్య కా శరీర-నిర్వాహ ఆపనీ వస్తు సే ఔర శిష్య-దేహ- ప్రయోజన ఆచార్య వస్తు సే హోనా చాహియే ।

సూత్ర:- అన్యథా ఆచార్యః అపూర్ణః ఏవం శిష్యః చౌరో భవిష్యతి || ౧౯౩||

సూత్రార్థ- ఉపర్యుక్త వార్తా కే విపరీత ఆచరణ సే ఆచార్య కా స్వరూప అపూర్ణ ఔర శిష్య కా స్వరూప చౌర హో జాయగా ।

సూత్ర:- అతో శిష్య స్వరూపో శరీరవత్ ధర్మవత్ ఏవం భార్యావత్ ప్రయుక్తః || ౧౯౪||

సూత్రార్థ- అతః శిష్య కా స్వరూప ఆచార్య కే ప్రతి శరీర కే సమాన, ధర్మ కే సమాన ఔర భార్య కే సమాన మనీషియోం ద్వారా కహా గయా హై ।

సూత్ర:- ఏవం ఆచార్య స్వరూపోఽపి శరీరీవత్, ధర్మీవత్, పతివత్ ప్రయుక్తః || ౧౯౫||

సూత్రార్థ- ఇనీ ప్రకార అపనే ప్రతి సమ్బంధీ శిష్య కే ప్రతి ఆచార్య కా స్వరూప శరీరీ, ధర్మీ ఔర సత్పతి కే సద్భుక కహా గయా హైం ।

సూత్ర:- ఏకైకం స్వార్థేన న వరణీయమ్ || ౧౯౬||

సూత్రార్థ- ఆచార్య ఔర శిష్య ఏక దూసరే కో భౌతిక-స్వార్థ కే లియే న వరణ కరేం ।

సూత్ర:- శిష్యః ఆచార్య సేవనం అమాయా అహం విహీనేన్ కుర్యాత్ || ౧౯౭||

సూత్రార్థ- శిష్య, ఆచార్య కా సేవన అహం-విహీన ఫల ఘోడకర కరే ।

ఆచార్యోఽపి వాత్సల్యేన శిష్యముత్పాదధికం కృపయా పాలనం కుర్యాత్ || ౧౯౮||

సూత్రార్థ- ఆచార్య భీ వాత్సల్యాది గుణోం కో పురస్సర కరకే అపనీ అహైతుకీ కృపా ద్వారా స్వపుత్ర సే అధిక మానకర పాలన కరే ।

సూత్ర:- శిష్యేన్ గురు గౌరవమ్ప్రకటం భవతి || ౧౯౯||

సూత్రార్థ- శ్రీ సద్గురు దేవ కా గౌరవ, శిష్యోం కే ద్వారా సురక్షిత ఏవం ప్రకాశిత రహతా హై ।

సూత్ర:- ఆచార్య కృపయా శిష్యస్య స్వరూపస్థితిర్భవతి || ౨౦౦||

సూత్రార్థ- ఆచార్య-కృపా సే శిష్య కీ స్వరూప స్థితి బన పాతీ హై ।

సూత్ర:- ఏవం పరస్పరం హిత-ప్రయం కుర్యాత్ || ౨౦౧||

సూత్రార్థ- ఆచార్య ఔర శిష్య పరస్పర ఏక-దూసరే కే హిత ఔర ప్రియ కరనే కీ చేష్టా సే యుక్త హోతే హైం ।

సూత్ర:- లతా వృద్ధ్యర్థాయ శాఖామివ || ౨౦౨||

సూత్రార్థ:- లతా కీ పరివృద్ధి కే లియే జైనే కోఈ శాఖా సహాయికా సిద్ధ హోతీ హై, ఉసీ ప్రకార ఆచార్యోపదిష్ట వార్తా కీ వృద్ధి కే లియే భాగవతో కీ ఉపయోగితా హై |

సూత్ర:- సాధన సముచ్చయః న హేతు భూతః ప్రభు ప్రాప్త్యర్థాయ న అకృతకరణ సముచ్చయః విరోధాయ సమర్థః || ౨౦౩||

సూత్రార్థ:- పరబ్రహ్మ పురుషోత్తమ భగవాన కీ ప్రాప్తి కే లియే మహాన నే మహాన సర్వ సాధనో కా సముజ్జయ సమర్థ నహిం హో సకతా ఔర న సమూర్ణ అవిహిత కర్మోం కా సముచ్చయ-విరోధక బన సకతా |

సూత్ర:- అతో భగవత్ప్రాప్తి హేతుర్భగవత్కృపైవ || ౨౦౪||

సూత్రార్థ:- అతః ప్రభు-ప్రాప్తి కే లియే భగవత్కృపా హీ కారణ హై |

సూత్ర:- ఆర్తపూర్ణా ప్రపత్తిరేవ కృపా ప్రప్తేః కారణమ్ || ౨౦౫||

సూత్రార్థ:- ఆర్తి పూర్ణ ప్రపత్తి హీ భగవత్-కృపా-ప్రాప్తి కీ హేతు-భూతా హై కిన్తు ఉపాయ స్వరూపా నహిం క్యోజ్కీ భగవాన హీ సర్వ స్వతన్త్ర నిరఙ్కుశ స్యామీ హైం |

సూత్ర:- భరతస్య ప్రపత్తిర్నాసిద్ధా || ౨౦౬||

సూత్రార్థ:- శ్రీభరత జీ కీ శరణాగతి అసిద్ధ నహిం హుఈ అపితు శీప్రు ఫలప్రదా సిద్ధ హుఈ హై |

సూత్ర:- శ్రీరామస్య ప్రపత్తిరపి || ౨౦౭||

సూత్రార్థ:- సముద్ర కే ప్రతి కీ హుఈ శ్రీరామ జీ కీ శరణాగతి భీ అసిద్ధ నహిం హుఈ |

సూత్ర:- అతో ప్రపత్తిరేవ గరీయసీ, ప్రపత్తిరేవ గరీయసీ, పరపత్తిరేవ గరీయసీ || ౨౦౮||

సూత్రార్థ:- ఇసలియే త్రిసత్య హై కి ప్రపత్తి హీ శ్రేష్ఠ హై, ప్రపత్తి హీ శ్రేష్ఠ హై, ప్రపత్తి హీ శ్రేష్ఠ హై |

సూత్ర:- ప్రపత్తికర్తుషు వర్ణాశ్రమ ధర్మానుసారేణ కార్యాకార్య వ్యవస్థితరభవతి న వా || ౨౦౯||

సూత్రార్థ:- పరబ్రహ్మ పురుషోత్తమ భగవాన కీ శరణాగతి కరనే వాలే ప్రపన్న మే వర్ణాశ్రమ ధర్మ కే అనుసార కార్యాకార్య వ్యవస్థితి హోతీ హై యా నహిం?

సూత్ర:- శాస్త్ర సంరక్షణం ప్రపత్తేరనుకూల కార్యమ్ || ౨౧౦||

సూత్రార్థ:- శాస్త్ర సంరక్షణ కరనా ప్రపత్తి కా స్వరూపానుకూల కార్య హై |

సూత్ర:- అన్యథా పాతిత్య భయమ్ || ౨౧౧||

సూత్రార్థ- అన్యథా పతన కా భయ హై ।

సూత్ర- సర్వోచ్చ స్థితేప్రాప్తా వేదాః స్వయమేవ తస్యోపరి శాసనం న కుర్వన్తి ॥ ౨౧౨॥
సూత్రార్థ- శరణాగత చేతన కీ సర్వోపరి స్థితి హో జానే పర, వేద స్వయం ఉనకే ఊపర నే
అపనా శాసన ఉతా లేతే హైం ।

సూత్ర- సజ్చిత క్రియమాణాని కర్మ ఫలాని స్వయమేవ వినశ్యన్తి ॥ ౨౧౩॥
సూత్రార్థ- శరణాగత చేతనో కే కియే హుయే సజ్చిత ఔర క్రియమాణ కర్మా కే ఫలకర్తా
కో న ప్రాప్త హోకర స్వయం వినష్ట హో జాతే హైం ।

సూత్ర- గురుణా బోధనీయః ముహుర్ముహుః ॥ ౨౧౪॥
సూత్రార్థ- ప్రపత్తి-పథ-విచలిత సాధక, సద్గురు ద్వారా బార-బార బోధ కరానే యోగ్య హై
।

సూత్ర- భాగవతాపచారోస్యాత్ ॥ ౨౧౫॥
సూత్రార్థ- భాగవతాపచార హో జాయగా ।

సూత్ర- తస్యహితార్థాయ ఈశ్వర ప్రపత్తిమేవం మఙ్గలానుశాసనం కుర్యాత్ ॥ ౨౧౬॥
సూత్రార్థ- సద్గురు కో శిష్య-హిత-చింతన కరకే ప్రభు కీ శరణాగతి ఏవం ఉనకా
మఙ్గలానుశాసన కరనా చాహియే ।

సూత్ర- భరత సదృశం స్వస్వరూపమ్ ॥ ౨౧౭॥
సూత్రార్థ- శ్రీభరత జీ కే సమాన ఆత్మ స్వరూప హోతా హై ।

సూత్ర- రామః పరస్వరూపస్య సాక్షాత్ మూర్తిః ॥ ౨౧౮॥
సూత్రార్థ- శ్రీరామ జీ మహారాజ పరస్వరూప కీ సాక్షాత్ మూర్తి హైం ।

సూత్ర- ఉపాయస్య స్వరూపో సీతావత్ ॥ ౨౧౯॥
సూత్రార్థ- ఉపాయ కా స్వరూప శ్రీజానకీ జీ కీ భాఽతి జాననా చాహియే ।

సూత్ర- ఉపేయ-ప్రీతిర్లక్ష్మణవత్ ॥ ౨౨౦॥
సూత్రార్థ- ఉపేయ-ప్రీతి శ్రీలక్ష్మణ జీ కే సమాన హోసీ చాహియే ।

సూత్ర- అతో కైజ్కర్మ కర్మణి ఉత్కృష్టాపకృష్ట భావనా న కుర్యాత్ కదాచన్ ॥ ౨౨౧॥
సూత్రార్థ- అతఏవ భగవత్ కైజ్కర్మ మేం ఊఁచ-నీచ కా విచార కభీ నహీం కరనా చాహియే
।

సూత్ర- విరోధీ స్వరూపో కైకేయీవత్ ॥ ౨౨౨॥
సూత్రార్థ- విరోధీ స్వరూప కైకేయీ కే సదృశ హోతా హై ।

సూత్రః- స్వరూపజ్ఞ శరణాగతస్య సర్వ సమీచీనం భవతి ॥ ౨౨౩॥

సూత్రార్థ- స్వరూపజ్ఞ శరణాగత చేతన కా సబ కుఘ సమీచీన హోతా హై ।

సూత్రః- శరణాగతస్యాసమీచీనం సమీచీనం భవతి ॥ ౨౨౪॥

సూత్రార్థ- శరణాగత కా ఆసమీచీన భీ సమీచీన హో జాతా హై ।

సూత్రః- శరణాగత విరోధకస్య దుర్దశా బాలివత్ ॥ ౨౨౫॥

సూత్రార్థ- శరణాగత చేతన నే విరోధ కరనే వాలే కీ దుర్దశా వాలి వానర కీ భాతి హోతి హై ।

సూత్రః- ప్రపత్తిం కృత్వా తత్ విరోధీ కార్య కర్తారః ద్వివిద వత్ ॥ ౨౨౬॥

సూత్రార్థ- శరణాగతి కరకే శరణాగత విరోధీ కార్య కరనే వాలే కీ దశా ద్వివిద వత్ హోతి హై ।

సూత్రః- శరణాగతి సమర్థకస్య గతిర్హనుమానవత్ ॥ ౨౨౭॥

సూత్రార్థ- శరణాగతి సిద్ధ సాధన కా సమర్థన కరనే వాలే కీ గతి శ్రీ హనుమాన జి జైసి హోతి హై ।

॥ శ్రీసీతారామార్పణమస్తు ॥

Encoded and proofread by Mrityunjay Rajkumar Pandey

Prapatti Darshana Sutrani

pdf was typeset on June 20, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

